

НАУКОВО-ТЕХНІЧНИЙ ЦЕНТР ЕКСПОРТУ ТА ІМПОРТУ
СПЕЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ТЕХНІКИ ТА МАТЕРІАЛІВ

Інструкція
з користування Єдиним контрольним списком,
Кореляційною таблицею, алфавітним покажчиком до
Єдиного контрольного списку товарів і технологій
подвійного використання України та комп'ютерною
програмою ідентифікації товарів

м. Київ

2014

АНОТАЦІЯ

З метою зміцнення державних механізмів експортного контролю в Україні та адаптації української системи експортного контролю до відповідної системи Європейського Союзу Указом Президента України від 19 квітня 2012 року №273/2012 передбачено вжиття заходів щодо вдосконалення законодавства України та його гармонізації із законодавством держав-членів ЄС та НАТО, зокрема щодо введення Єдиного контрольного списку товарів подвійного використання в Україні.

Єдиний контрольний список товарів і технологій подвійного використання України це об'єднаний контрольний список товарів подвійного використання з сучасною міжнародною структурою, розроблений на основі Регламенту ЄС №388/2012 від 19 квітня 2012 року, призначений для ідентифікації товарів у галузі державного експортного контролю.

Зміст

1. Вступ
2. Законодавчі акти України, які встановлюють вимоги до міжнародних передач товарів
3. Структура та основні характеристики Єдиного контрольного списку товарів і технологій подвійного використання України та пов'язані документи, що розроблені до цього Списку
4. Документи необхідні для ідентифікації товару. Аналіз найменування, опису, призначення, сфери використання, кінцевого використання товару
5. Методичні вказівки щодо ідентифікації товарів, схема пошуку та поради. Приклади.
6. Пошуковий механізм програми ідентифікації товарів для Єдиного списку
7. Кореляційна таблиця тарифних кодів, якою визначається зв'язок між кодами УКТ ЗЕД та позиціями Єдиного контрольного списку товарів і технологій подвійного використання України. Призначення та користування Кореляційною таблицею товарних кодів

1. Вступ

Україна є учасницею всіх міжнародних режимів експортного контролю, а саме: Вассенаарської домовленості, Режиму контролю за ракетними технологіями, Комітету Цангера, Групи ядерних постачальників, Конвенції про заборону хімічної зброї, Австралійської групи, та має дотримуватись міжнародних зобов'язань щодо нерозповсюдження зброї масового знищення, засобів її доставки, обмеження передач звичайних видів озброєння, а також здійснення заходів щодо недопущення використання зазначених товарів у терористичних та інших протиправних цілях.

Основоположним принципом державної політики України в сфері експортного контролю є пріоритетність національних інтересів України — політичних, економічних та військових, захист яких є необхідним для забезпечення національної безпеки.

Найменування та опис товарів, міжнародні передачі яких підлягають державному експортному контролю, вносяться до списків товарів, що підлягають державному експортному контролю (далі - списки).

Списки складаються за відповідними групами товарів спеціально уповноваженим органом виконавчої влади з питань державного експортного контролю із залученням заінтересованих центральних органів виконавчої влади і затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Єдиний контрольний список товарів і технологій подвійного використання України — це список, що поєднує всі списки товарів і технологій подвійного використання, що підлягають державному експортному контролю.

Дана інструкція призначена для вивчення принципів, покладених в основу формування Єдиного контрольного списку товарів і технологій подвійного використання України (далі – Єдиного списку) та Додатків до нього, знайомить зі структурою Єдиного списку і містить методичні вказівки щодо роботи з ним. Інструкцію розроблено з метою сприяння підготовці правильного обґрунтування висновку щодо ідентифікації товарів, тобто встановлення відповідності опису та характеристик того чи іншого товару, що є об'єктом міжнародної передачі, опису та характеристикам товарів, внесених до списків, що підлягають державному експортному контролю.

Інструкція розрахована на юридичних та фізичних осіб, які є суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, посадових осіб державних органів, підприємств, установ, організацій тощо, які працюють у сфері експортного контролю, викладачів і студентів вищих навчальних закладів відповідних спеціальностей, наукових працівників, експертів, а також на усіх тих, хто цікавиться проблематикою експортного контролю за міжнародними передачами товарів та технологій подвійного використання.

Порядок процедур оформлення та здійснення міжнародних передач товарів та технологій подвійного використання законодавчо чітко встановлені у відповідних законодавчих актах України та контролюються на державному рівні.

2. Законодавчі акти України, які встановлюють вимоги до міжнародних передач товарів.

Вимоги до міжнародних передач товарів, включаючи укладання зовнішньоекономічних договорів (контрактів) стосовно міжнародних передач товарів, встановлені рядом нормативно-правових актів національного законодавства, найбільш важливі положення яких наведені нижче.

Визначення фундаментального для сфери експортного контролю терміну «товари подвійного використання» надається у Статті 1 профільного для сфери експортного контролю Закону України "Про державний контроль за міжнародними передачами товарів військового призначення та подвійного використання" від 20 лютого 2003 року № 549-IV:

«товари подвійного використання — окремі види виробів, обладнання, матеріалів, програмного забезпечення і технологій, спеціально не призначені для військового використання, а також послуги (технічна допомога), пов'язані з ними, які, крім цивільного призначення, можуть бути використані у військових або терористичних цілях чи для розроблення, виробництва, використання товарів військового призначення, зброї масового знищення, засобів доставки зазначеної зброї чи ядерних вибухових пристроїв, у тому числі окремі види ядерних матеріалів, хімічних речовин, бактеріологічних, біологічних та токсичних препаратів, перелік яких визначається Кабінетом Міністрів України».

У Статті 2 цього ж закону окреслені сфери діяльності, які включені до міжнародних передач товарів:

«дія цього Закону поширюється на діяльність, пов'язану з міжнародними передачами товарів, включаючи надання посередницьких (брокерських) послуг, виробниче, науково-технічне та інше кооперування, демонстрування товарів як експонатів на міжнародних виставках та ярмарках з метою рекламування, проведення випробувань, торгівлю та операції з обміну ними.»

Міжнародні передачі товарів здійснюються на основі зовнішньоекономічних договорів (контрактів). У такі договори (контракти) рекомендується вносити положення, що стосуються особливостей здійснення конкретної міжнародної передачі товарів, а також положення, які визначають належні зобов'язання та гарантії імпортера щодо виконання умов поводження з товарами, що імпортуються, та надання про це відповідних документів українському експортеру.

При цьому слід ураховувати, що відповідно до Статті 6 Закону України від 16.04.91 № 959-ХІІ "Про зовнішньоекономічну діяльність" зовнішньоекономічний договір (контракт) може бути визнано недійсним у судовому порядку, якщо він не відповідає вимогам законів України або міжнародних договорів України.

Товари, що являються предметом договору (контракту) можуть виявитися товарами подвійного використання! Саме тому суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності, а також інші причетні до міжнародних передач особи мають бути ознайомлені зі списком товарів, до міжнародних передач яких застосовуються процедури державного експортного контролю.

Для вирішення питання, належить чи ні товар, що є предметом міжнародної передачі, до товарів подвійного використання, застосовується процедура «ідентифікації товарів, що передбачає встановлення відповідності конкретних товарів, які є об'єктами міжнародних передач, найменуванню та опису товарів, внесених до списків товарів, що підлягають державному експортному контролю», і здійснюється аналіз зовнішньоекономічних операцій на предмет їх відповідності вимогам експортного контролю.

Звертаємо увагу на те, що відповідно до Статті 12 профільного для сфери експортного контролю закону проведення попередньої ідентифікації товарів, а також

необхідних заходів, пов'язаних з отриманням дозвільних документів на здійснення міжнародних передач таких товарів віднесено до обов'язку суб'єкта господарювання.

3. Структура та основні характеристики Єдиного контрольного списку товарів і технологій подвійного використання України та пов'язані документи, що розроблені до цього Списку.

3.1. Загальний підхід до експортного контролю держав-членів Європейського Союзу

Держави ЄС, у рамках їх зобов'язань як членів ООН, керуються Резолюцією Ради безпеки ООН №1540 від 28 квітня 2004 р., яка вимагає від держав-членів ООН вживати та забезпечувати виконання ефективних заходів для створення національних механізмів контролю, що запобігають розповсюдженню ядерної, біологічної або хімічної зброї та засобів її доставки, у тому числі шляхом створення ефективних систем контролю за товарами, пов'язаними з ЗМЗ та засобами її доставки.

Під час здійснення заходів експортного контролю відносно товарів подвійного використання держави ЄС керуються вимогами, що визначені у Регламенті ЄС №428/2009 від 5 травня 2009 року. Список товарів подвійного використання ЄС, що наведений у додатку І до зазначеного вище документу постійно оновлюється, виходячи з рішень, які приймаються державами-учасницями міжнародних режимів експортного контролю.

Чинна редакція Списку товарів подвійного використання ЄС затверджена Регламентом ЄС №388/2012 від 19.04.2012 р., і являє собою єдиний список, структура та принципи формування якого були взяті за основу при підготовці українського Єдиного контрольного списку товарів подвійного використання.

3.2. Структура та основні характеристики Єдиного контрольного списку товарів і технологій подвійного використання України

Єдиний список створений на базі відповідних списків, що застосовуються у організаціях міжнародних режимів експортного контролю, є компіляцією цих списків у єдине поле. Україна бере участь у всіх міжнародних режимів експортного контролю, а саме: Вассенаарська домовленість, Режим контролю за ракетними технологіями, Комітет Цангера, Група ядерних постачальників, Конвенція про заборону хімічної зброї, Австралійська група.

На цей час в Україні державний контроль за міжнародними передачами товарів подвійного використання здійснюється відповідно до Постанови КМУ від 28.01.2004р. №86, яка включає у вигляді п'яти додатків списки товарів подвійного використання, складених згідно зі списками усіх міжнародних режимів експортного контролю.

Структура Єдиного контрольного списку товарів і технологій подвійного використання України вибудована на основі єдиного логічного підходу, відповідно до якого Єдиний список товарів, які підлягають державному експортному контролю, поділений послідовно на відповідні технічні розділи, групи та категорії товарів. Враховуючи це, структура Єдиного списку включає:

- 10 детально описаних технічних розділів (0, 1...9);
- кожен такий розділ має 5 груп товарів (А, В, С, D, E);
- кожна група має по три цифри(третій, четвертий та п'ятий знак) номери посилання на режими (001-099 ВД, 101-199 РКТР, 201-299 ГЯП, 301-399 АГ,401-499 КХЗ...). Більш детальна інформація про структуру Єдиного списку знаходиться в розділі «Методичні вказівки щодо ідентифікації товарів, схема пошуку та поради. Приклади»

Таким чином, відповідно до структури Єдиного списку основний номер позиції складається із 5 знаків, а саме: цифри (від 0 до 9 – технічні розділи) + літери (А, В, С, D

або Е – групи товарів) + три цифри (від 001 до 999 – номери посилання на міжнародні режими експортного контролю).

Наприклад: товар «Інтегральні мікросхеми» має номер позиції в Єдиному списку «3A001»

Перший знак – Розділ	Електроніка	3
Другий знак – Група	Системи, обладнання, і компоненти	A
Третій знак - три цифри (режим контролю)	Васенаарська домовленість	001

У разі, коли опис товару має бути уточненим, таке уточнення зазначається маленькою латинською літерою від “а” і далі, а після цього ставиться крапка. Якщо таке уточнення має декілька параметрів, вони визначаються цифрами від 1 і далі після уточнення опису товару, а після цього ставиться крапка та знову маленька латинська літера від “а” і далі.

3.2.1. Визначення термінів, приміток, акронімів та аббревіатури в Єдиному контрольному списку товарів і технологій подвійного використання України

Починається Єдиний список з таких підрозділів:

- ЗАГАЛЬНІ ПРИМІТКИ;
- ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ;
- АКРОНІМИ ТА АБРЕВІАТУРИ.

Розглянемо ці підрозділи більш детально.

ЗАГАЛЬНІ ПРИМІТКИ

Беручи до уваги те, що примітка – це короткий запис, що використовується для пояснення певного тексту, зазначимо, що у даному Єдиному списку використовуються:

- *загальні примітки*, наведені на початку Єдиного списку, для пояснень, що стосуються всього списку або його окремих розділів;
- *окремі примітки, технічні примітки та особливі примітки*, що стосуються окремих позицій, абзаців, термінів, наводяться у відповідних позиціях, абзацах, термінах у Єдиному списку для пояснень, що стосуються безпосередньо тексту, до якого вони наводяться.

ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

У діяльності, безпосередньо пов’язаній з описами технологій, з порівнянням певних характеристик і технічних параметрів приладів та обладнання тощо, критично важливим є однозначне трактування термінів, акронімів і аббревіатур, а також загальних пояснень (приміток) до всього Єдиного списку.

Важливо звернути увагу на те, що для позначення термінів у Єдиному списку використовуються ‘одиначні лапки’, і “подвійні лапки”. При цьому терміни, виділені ‘одиначними лапками’ наводяться у *Технічних примітках* до відповідних позицій Єдиного списку і стосуються безпосередньо тільки цієї позиції, тоді як терміни, виділені “подвійними лапками” наводяться у розділі “*Визначення термінів, що використовуються в цьому списку*” і стосуються всіх позицій у зазначених розділах Єдиного списку, де вони використовуються, за виключенням позицій, де ці терміни виділені ‘одиначними лапками’.

Приклади позначення термінів в ‘одиначних лапках’ та “подвійних лапках”:

1C101 Матеріали та пристрої для зменшення характеристик помітності, таких як відбивна здатність цілі, характерні ознаки в ультрафіолетовому та інфрачервоному діапазоні випромінювань та акустична сигнатура, інші, ніж зазначені у позиції 1C001, що можуть застосовуватись у ‘ракетах’, підсистемах “ракет” або безпілотних літальних апаратах, зазначених у позиції 9A012.

Технічна примітка:

У позиції 1С101 ‘ракета’ означає закінчені ракетні системи та безпілотні (атмосферні) літальні апарати, що мають дальність польоту більше ніж 300 км.

У розділі «Визначення термінів, що використовуються в цьому списку»:
“Ракети” [“Missiles”] (Розділи 1, 3, 6, 7, 9) - закінчені ракетні системи та безпілотні повітряні літальні апарати, здатні доставляти щонайменше 500 кг корисного навантаження на відстань щонайменше 300 км.

АКРОНІМИ ТА АБРЕВІАТУРИ

Враховуючи те, що у Єдиному списку використовуються як аббревіатури так і акроніми, наведемо їх визначення.

Абревіатура – складноскорочені слова, похідне слово, що виникає внаслідок аббревіації — утворення з перших літер або з інших частин слів, що входять до складу назви чи поняття (приклад: УТН – Українські телевізійні новини).

Акронім – аббревіатура, що складається з початкових літер або звуків слів твірного словосполучення (ХЗ – хімічна зброя, держадміністрація – державна адміністрація).

Якщо акроніми та аббревіатури використовуються як терміни, що позначені у “подвійних лапках”, їх визначення наведене в розділі “Визначення термінів, що використовуються в цьому списку”.

3.3. Документи, розроблені до Єдиного контрольного списку товарів і технологій подвійного використання України

Для полегшення користування Єдиним списком були розроблені документи до нього: *Алфавітний покажчик*, *Кореляційна таблиця тарифних кодів*, якою визначається зв'язок між кодами згідно з УКТ ЗЕД та позиціями Єдиного контрольного списку товарів і технологій подвійного використання України (*Кореляційна таблиця*) та *Комп'ютерна програма ідентифікації* товарів (ПІТ). Коротко розглянемо призначення кожного з цих додатків.

Алфавітний покажчик являє собою таблицю, що містить наведені в алфавітному порядку всі основні назви товарів подвійного використання з посиланням на повний номер позиції в Єдиному списку конкретного товару з такою ж назвою. В позиції Єдиного списку вказано найменування, опис та всі характеристики товару, що підлягає державному експортному контролю.

Після визначення позиції конкретного товару в Єдиному списку наступний крок полягає у порівнянні опису, призначення і характеристик товару, що ми розглядаємо, з найменуванням, описом, призначенням, технічними характеристиками товару, позицію якого визначено в Єдиному списку як такого, що підлягає державному експортному контролю.

Кореляційна таблиця тарифних кодів визначає зв'язок між кодами згідно з УКТ ЗЕД та позиціями Єдиного списку. Відповідно до загальних приміток, наведених у Постанові Кабінету Міністрів України від 20.11.2003 р. № 1807 “Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів військового призначення” та у Постанові Кабінету Міністрів України від 28.01.2004 р. №86 “Про затвердження Порядку здійснення державного контролю за міжнародними передачами товарів подвійного використання”, коди товарів згідно з УКТ ЗЕД (Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності), наводяться у затверджених цими постановами списках довідково.

Основою для прийняття рішення щодо того, підпадає чи ні даний товар під дію експортного контролю, є відповідність заявленого до митного оформлення товару найменуванню та опису товару, що наведений в Єдиному списку, як такий, що підлягає

застосуванню процедур державного експортного контролю. При цьому однією з основних характеристик товару при його митному оформленні є код згідно з УКТ ЗЕД, визначений та наданий товару відповідно до українського законодавства.

Комп'ютерна програма ідентифікації товарів (ПІТ) — це комп'ютерна програма, яка включає інформацію про нормативно-правову базу з експортного контролю, чинні контрольні списки товарів подвійного використання, Єдиний контрольний список товарів і технологій подвійного використання України із Додатками: Алфавітним покажчиком, Кореляційною таблицею, коди згідно з УКТ ЗЕД (Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності) та інше. ПІТ дозволяє швидко проводити ідентифікацію товару і забезпечує необхідні посилання на його параметри та відповідні нормативно-правові документи.

4. Документи, необхідні для ідентифікації товару. Аналіз найменування, опису, призначення, сфери використання, кінцевого використання товару

Ідентифікація товару здійснюється на основі технічної (конструкторської) документації на цей товар і може включати такі документи: технічне завдання, паспорт, технічні умови на розробку та виготовлення цього товару, ГОСТ, ДСТУ тощо.

Використовуючи ці документи, слід чітко встановити повну та скорочену назву товару з визначенням його літерно-цифрового найменування, шифру, децимального номеру тощо, а також ознайомитися із стислим описом, спеціальним призначенням, сферою використання та технічними характеристиками.

При цьому, насамперед, слід відповісти на питання, для використання в якій із зазначених нижче сфер спеціально призначений цей товар? У даному контексті мається на увазі:

1. **Військове використання.** У цьому випадку потрібно отримати повноваження на здійснення міжнародних передач товарів військового призначення.

2. **Подвійне використання** (основне призначення цивільне, але товар може бути використаний у військових або терористичних цілях або в т.ч. для створення ЗМЗ або засобів її доставки). У такому випадку необхідно звертатися до Держекспортконтролю України для отримання дозвільних документів на міжнародну передачу товарів подвійного використання.

3. **Суто цивільне використання.** Відповідно до законодавства України міжнародні передачі суто цивільних товарів здійснюються, як правило, без дозвільних документів Держекспортконтролю України, за винятком випадків, які стосуються обмежень на міжнародні передачі товарів до окремих країн та необхідності надання гарантій щодо кінцевого використання товару.

Переконавшись, що даний товар не призначений для військового використання, наступним кроком рекомендуємо визначити ключове слово для пошуку подібного товару в Єдиному контрольному списку, виходячи з найменування товару. Для цього також можна скористатися Алфавітним покажчиком. Аналіз найменування та опису товару дає можливість визначити до якого розділу Єдиного списку і якої категорії в цьому розділі слід віднести такий товар.

При цьому звертаємо увагу на те, що **спеціальне призначення товару визначається суб'єктом здійснення міжнародних передач товарів**, на основі формулювання призначення товару, яке міститься у технічній (конструкторській) документації на нього, а також з урахуванням належності найменування, опису або технічних характеристик цього товару до найменування, опису, технічних характеристик товарів, внесених до Єдиного списку.

5. Методичні вказівки щодо ідентифікації товарів, схема пошуку та поради. Приклади

На етапі підготовки зовнішньоекономічного контракту проводиться аналіз вимог до міжнародної передачі даного товару, фірми-партнера, кінцевого використання товару та країни експортера.

Для прийняття рішення щодо того, підпадає чи ні даний товар під дію експортного контролю, спочатку проводиться ідентифікація товару, а саме, визначення відповідності зазначеного товару найменуванню та опису товару, що наведений в Єдиному списку.

Відповідно до структури Єдиного списку основний номер позиції складається із 5 знаків, а саме: цифри (від 0 до 9 – технічні розділи) + літери (A, B, C, D або E – групи товарів) + трьох цифр (від 001 до 999 – номери посилання на міжнародні режими експортного контролю)

Зупинимося більш детально на маркуванні кожної конкретної позиції Єдиного списку. Звертаємо увагу користувачів списку на те, що **перший знак – цифра від 0 до 9 – означає розділ документа**. Розділи Єдиного списку розподілені таким чином:

- 0 – Ядерні матеріали, установки та обладнання;
- 1 – Спеціальні матеріали та пов'язане з ними обладнання;
- 2 – Оброблення матеріалів;
- 3 – Електроніка;
- 4 – Комп'ютери;
- 5 – Зв'язок та «захист інформації»;
- 6 – Датчики та лазери;
- 7 – Навігаційне обладнання та авіаційна радіоелектроніка;
- 8 – Морська справа;
- 9 – Авіакосмічні системи та силові установки.

Для подальшої деталізації позиції використовуються **латинські літери – A, B, C, D, E, — які позначають групи товарів** у кожному розділі Єдиного списку, що розподілені таким чином:

- A – Системи, обладнання, і компоненти;
- B – Випробувальне, контрольне та виробниче обладнання;
- C – Матеріали;
- D – Програмне забезпечення;
- E – Технології.

Наступні три цифри у позначенні позиції – **третій, четвертий і п'ятий знаки – використовуються для посилання на міжнародні або національний режими експортного контролю** відповідної групи Єдиного списку:

- 001 – 099 Вассенаарська домовленість;
- 101 – 199 Режим контролю ракетних технологій;
- 201 – 299 Група ядерних постачальників;
- 301 – 399 Австралійська група;
- 401 – 499 Конвенція про заборону хімічної зброї;
- 501 – 899 зарезервовано;
- 901 – 999 Національний контроль.

Таким чином, рекомендовану послідовність етапів ідентифікації товару коротко можна представити у такому вигляді: (1) ідентифікація конкретного товару починається

із встановлення, до якого розділу належить цей товар; (2) наступним кроком потрібно встановити до якої групи товарів в даному розділі належить товар; (3) у визначеній групі здійснюється пошук подібного товару; (4) виконується порівняння технічних характеристик контролюваного за Єдиним списком товару, що вказані в знайденій позиції, з відповідними характеристиками товару, що ідентифікується.

Якщо виявляється, що характеристики товару, який ми ідентифікуємо, гірші за характеристики контролюваного товару, і це підтверджується аналізом відповідних приміток (якщо такі є) до товару в знайденій позиції, то ми можемо зробити висновок про те, що ідентифікований товар за своїм найменуванням, описом, технічними характеристиками та призначенням не відповідає опису товарів (опису жодного з товарів), які визначені в Єдиному списку.

Рекомендовану вище послідовність етапів пошуку товарів у Єдиному списку можна представити у табличній формі (див. таблицю 1). Запропонована таблиця дозволяє достатньо швидко і наочно визначати за назвою та описом товару відповідні розділ та групу подібного товару, що скорочує обсяги тексту Єдиного списку, який необхідно проглянути, лише до декількох сторінок.

Приклади спрощеного пошуку товарів в Єдиному списку: Ядерні реактори, Протигаз, Нитконамотувальні машини, Рицин, Верстати, Конденсатор, Комп'ютери, Радіообладнання, Аеродинамічні труби, Гіроскоп, Гідроканали.

Таблиця 1

Розділ \ Група	А Системи, обладнання, і компоненти	В Випробувальне, контрольне та виробниче обладнання	С Матеріали	Д Програмне забезпечення	Е Технології
0 – Ядерні матеріали, установки та обладнання	<i>Ядерні реактори</i>				
1 – Спеціальні матеріали та пов'язане з ними обладнання	<i>Протигаз</i>	<i>Нитконамотувальні машини</i>	<i>Рицин</i>		
2 – Оброблення матеріалів		<i>Верстати</i>			
3 – Електроніка	<i>Конденсатори</i>				
4 – Комп'ютери	<i>Комп'ютери</i>				
5 – Зв'язок та «захист інформації»	<i>Радіообладнання</i>				
6 – Датчики та лазери					
7 – Навігаційне обладнання та авіаційна радіоелектроніка	<i>Гіроскоп</i>				
8 – Морська справа		<i>Гідроканали</i>			
9 – Авіакосмічні системи та силові установки		<i>Аеродинамічні труби</i>			

Приклади покрокового пошуку товару в Єдиному списку:

№	Завдання	Пошук подібного товару в Єдиному списку	Позиція та назва товару в Єдиному списку
1.	Трифторид хлору	Розділ 1 – Матеріали, хімічні речовини, «мікроорганізми» та «токсини» Група С – Матеріали Режим контролю 238 - Група ядерних постачальників	1C238 «трифторид хлору»
2.	Ізостатичний прес для гарячого пресування	Розділ 2 – Оброблення матеріалів Група В – Випробувальне, контрольне та виробниче обладнання Режим контролю 004 – Вассенаарська домовленість	2B004 "Ізостатичні преси" для гарячого пресування, що мають усі наведені нижче складові, та спеціально призначені "компоненти" для них і допоміжні пристрої... (Примітка: Див. також 2B104 та 2B204)

Підсумовуючи сказане вище, для вирішення питання, підпадає чи ні даний товар під дію експортного контролю, рекомендуємо використовувати наведену нижче покрокову послідовність дій суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності при ідентифікації товару, що є предметом міжнародної передачі.

Крок перший *Визначити сферу використання товару, для якої він спеціально призначений, вибравши один з перелічених нижче варіантів:*

- 1). Військове використання.
- 2). Подвійне використання (основне призначення цивільне, але може бути використаний у військових або терористичних цілях чи для створення ЗМЗ або засобів її доставки).
- 3). Суто цивільне використання.

Якщо товар може бути віднесеним до товарів подвійного використання потрібно провести пошук подібного товару в Єдиному списку та проаналізувати список країн, щодо яких встановлені певні обмеження на поставки, і перевірити умови надання гарантій кінцевого використання.

Крок другий *За назвою, призначенням та описом товару визначити, до якого розділу Єдиного списку віднесені подібні товари.*

Крок третій *Провести аналіз загальних фізичних та технічних характеристик товару, що нас цікавить та вибрати з п'яти груп товарів у відповідному розділі ту, до якої відносяться товари з такими ж ознаками.*

Крок четвертий *На основі визначеної приналежності товару до певного розділу та групи в цьому розділі Єдиного списку перейти до порівняння характеристик товару, що перевіряється, з параметрами та характеристиками товарів у цій групі.*

Крок п'ятий *Уважно прочитати та врахувати примітки в цій позиції, у заголовках групи та розділу Єдиного списку, що розглядається. Звернути увагу на загальні примітки на початку Єдиного списку, які можуть мати відношення до розділу, що розглядається.*

Крок шостий *На основі результатів попередніх кроків зробити висновок щодо відповідності товару, який ми аналізуємо, до товару, що наведений в Єдиному списку як такий, що підлягає державному експортному контролю.*

Крок сьомий *У разі встановлення відповідності товару, що є предметом міжнародної передачі, до товарів подвійного використання звернутися до Державної*

служби експортного контролю України (www.dsecu.gov.ua) за дозвільним документом для митного оформлення товару та здійснення міжнародної передачі.

У разі, якщо за результатами виконання попередніх кроків робиться висновок про невідповідність товару, що є предметом міжнародної передачі, до товарів подвійного використання, митне оформлення товару та здійснення міжнародної передачі здійснюється, як правило, без дозволу Державної служби експортного контролю України у порядку, встановленому законодавством України.

6. Пошуковий механізм програми ідентифікації товарів для Єдиного списку

Пошуковий механізм було розроблено для ознайомлення з структурою контрольних списків та пошуку товарів/технологій у Єдиному списку з можливістю фільтрації результатів пошуку з наступним друком. В подальшому до програми було додана можливість проводити пошук і по коду товарної номенклатури (УКТ ЗЕД).

Програма пошукового механізму має головну форму/вікно, в якому відображаються результати пошуку, тексти статей Єдиного списку, довідкова інформація про причини контролю товарів, коди УКТ ЗЕД, графічна інформація та інше. У лівій частині головної форми відображаються заголовки статей списку у вигляді "дерева". Права частина віддана для виведення інформації про статтю списку, заголовок якої вибирається в дереві. Під деревом заголовків відображається інформація про те, з якого законодавчого акту або постанови взято опис товару (і яким документом регулюється його міжнародні передачі). У нижній частині головного вікна розташовані додаткові елементи управління, за допомогою яких запускаються різні алгоритми пошуку і керування програмою.

При відображенні результатів пошуку слова чи фрази в тексті списків, це слово або фраза підсвічується в дереві заголовків статей списку ліворуч і в тексті списків праворуч. Також в дереві маленькими піктограмами виділяються статті, що містять графічний опис товару (фотографія, схема і т. п.). Кнопки із зображенням трикутників служать для переміщення за результатами пошуку (вперед і назад). У випадку, коли жодна з введених статей не задовольняє умовам пошуку, то в дереві відображається напис "нічого не знайдено".

Крім цього можна відкрити вікно детальної інформації, яке служить для відображення довідкової інформації, зображень (схем, фотографій) контрольованого товару, тексту опису товарів з контрольних списків або митного тарифу, а також текстів постанов Кабінету Міністрів України. Також за допомогою елементів управління детальної форми цю інформацію можна відправити на друк або зберегти у вигляді файлу.

7. Кореляційна таблиця тарифних кодів, якою визначається зв'язок між кодами УКТ ЗЕД та позиціями Єдиного контрольного списку товарів і технологій подвійного використання України. Призначення та користування Кореляційною таблицею товарних кодів

Кореляційна таблиця призначена для використання як індикатора при ідентифікації товарів і технологій у зовнішньоекономічній діяльності: (а) фахівцями Державної митної служби України при митному оформленні товарів; (б) іншими

спеціалістами, діяльність яких пов'язана з міжнародними передачами товарів, що підлягають державному експортному контролю.

Однією з основних характеристик товару при його митному оформленні є код згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД), визначений та наданий товару відповідно до українського законодавства.

Для кожної групи товарів в Кореляційній таблиці наведено індивідуальні коди згідно з УКТЗЕД і з позицією Єдиного списку для товарів, що відповідають зазначеним кодам. Крім того, у таблиці вказані міжнародні режими експортного контролю, за якими здійснюється контроль, або позначено, що контроль здійснюється з міркувань національної безпеки України.

Питання приналежності конкретного товару до товарів, включених до Єдиного списку, визначається, виходячи із відповідності його технічних характеристик до характеристик товарів, визначених відповідною позицією Єдиного списку. Збіг лише коду конкретного товару з товарним кодом, зазначеним в Кореляційній таблиці, за відсутності такого товару в Єдиному списку не передбачає вимогу щодо ліцензування або застосування процедур експортного контролю.

При митному оформленні товару в митній комп'ютерній програмі перше посилення на тарифний код товару згідно з УКТЗЕД, відповідно до якого проводиться аналіз необхідного комплексу дозвільних документів, серед яких може бути такий, де є вимога щодо експортного контролю.

У випадку сумніву щодо відповідності заявленого товару до тих товарів, що підлягають державному експортному контролю, суб'єкт здійснення міжнародної передачі товару повинен надати інформацію, яка дозволить чітко встановити відповідність чи невідповідність заявленого товару тим товарам, що підлягають державному експортному контролю.

Особливість митного оформлення товарів, що підлягають державному експортному контролю, полягає у тому, що при оформленні митної декларації на міжнародну передачу товару подвійного використання вказується номер та дата дозвільного документу Держекспортконтролю України та надається оригінал цього документу. Тобто, у разі, коли товар, що є предметом міжнародної передачі, відповідає опису та характеристикам? контрольованого товару, потрібно заздалегідь звернутися за отриманням відповідних дозвільних документів до Держекспортконтролю України.

Кореляційна таблиця є лише довідковим документом, який виконує роль додатку до Єдиного списку і має використовуватись лише разом з основним документом.